

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет суспільно-гуманітарних наук

Кафедра політології та соціології

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Рішенням вченої ради Факультету
суспільно-гуманітарних наук
протокол № 2/11 від 30 вересня 2023 р.

Голова Олена АЛЕКСАНДРОВА

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ
МАГІСТРА**

для здобувачів

спеціальності	052 «Політологія»
рівня вищої освіти	другого (магістерського)
освітня програма	052.00.02 Політичні технології та консультування

Київ – 2023

Затверджено на засіданні кафедри політології та соціології Факультету суспільно-гуманітарних наук Київського університету імені Бориса Грінченка (Протокол №__ від __ _____ 2023 р.).

Методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт магістра: для студентів спеціальності 052 «Політологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти / Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2023. 33 с.

Укладач: Лавриненко Ганна Андріївна, кандидат політичних наук, доцент кафедри політології та соціології Київського університету імені Бориса Грінченка.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА	66
1. Загальні положення	6
2. Вимоги до змісту кваліфікаційної роботи магістра	8
3. Підготовка презентації до захисту кваліфікаційної роботи магістра	13
4. Етапи роботи над кваліфікаційною роботою магістра	15
5. Наукове керівництво виконанням роботи	16
6. Правила оформлення кваліфікаційної роботи магістра	17
7. Захист кваліфікаційної роботи магістра	20
ДОДАТКИ	22
Додаток А. Титульний аркуш кваліфікаційної роботи магістра	22
Додаток Б. Приклади оформлення бібліографічного опису списку використаних джерел	23
Додаток В. Відгук наукового керівника	26
Додаток Г. Рецензія на кваліфікаційну роботу магістра	27
Додаток Д. Орієнтовний перелік тем кваліфікаційних робіт магістра	28
Додаток Е. Зразок написання заяви на закріплення теми кваліфікаційної роботи магістра	30
Додаток Ж. Завдання на кваліфікаційну роботу магістра студенту	31
ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА	33

ВСТУП

Методичні рекомендації розроблені для здобувачів спеціальності «Політологія» та науково-педагогічних працівників, які викладають фахові дисципліни освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» і здійснюють керівництво кваліфікаційними роботами магістрів.

Метою рекомендацій є надання студентам необхідної методичної допомоги в організації раціональної та ефективної роботи по підготовці та захисту кваліфікаційної роботи магістра, а також поради щодо вибору теми, аналізу літератури, проведення дослідження, узагальнення та викладення матеріалу, вимоги щодо змісту, обсягу та оформлення робіт, підготовки їх до захисту перед Екзаменаційною комісією (ЕК) й оприлюднення на офіційному сайті Університету (у репозитарії).

Підготовка кваліфікаційної роботи магістра передбачає формування наступних фахових компетентностей за освітньою програмою 2022 р.:

ЗК-02	Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
ЗК-03	Здатність розробляти проекти та управляти ними.
ЗК-04	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК-05	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
ЗК-06	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗКу-09	Здатність працювати самостійно та в команді.
СК-01	Усвідомлення природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.
СК-02	Спроможність здійснювати фахову педагогічну та/або науково-педагогічну діяльність у закладах освіти.
СК-03	Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів.
СК-04	Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.
СК-05	Спроможність комплексно використовувати нормативну та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу.
СК-06	Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.
СК-07	Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультаційні функції на національному та міжнародному рівні.
СКу-10	Спроможність самостійно конструювати політико-інформаційний простір; комплексно оцінювати інформаційні повідомлення і потоки; ефективно протидіяти інформаційним маніпуляціям та інформаційним війнам.

3. Виконання кваліфікаційної роботи магістра передбачає наступні результати навчання:

РН-01	Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту.
РН-02	Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.
РН-03	Вільно спілкуватися усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері політології.
РН-05	Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог.
РН-06	Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.
РН-08	Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.
РН-10	Здійснювати об'єктивний аналіз та експертизу політичної інформації та якісно її обробляти; надавати замовникам різних рівнів теоретичну, методичну і консультативну допомогу з вивчення та аналізу політичного життя суспільства і давати оцінку прийнятим рішенням та ймовірним ризикам.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ЗДАЧІ, ПІДГОТОВКИ І ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Передумовами успішної здачі роботи є опанування необхідних загальних і спеціальних компетентностей та отримання результатів навчання відповідно до Стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Політологія».

РЕЗУЛЬТАТ ПІДГОТОВКИ І ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Прийняття рішення про присвоєння за результатами державної підсумкової атестації кваліфікації «Магістр політології» та видачу документа державного зразка про вищу освіту.

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Магістр (від лат. *magister* – «майстер») – це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти (науковою установою) у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми.

Освітній ступінь магістра передбачає здобуття особою поглиблених теоретичних та практичних знань, методологічних умінь та навичок за обраною спеціальністю, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності.

Кваліфікаційна робота магістра – це самостійне навчально-наукове завдання дослідницького характеру, яке виконує студент на завершальному етапі фахової підготовки за освітнім ступенем магістра та котре дозволяє виявити теоретичні та практичні знання, а також уміння їх застосовувати при розв'язуванні конкретних завдань.

Наукові керівники кваліфікаційних робіт магістра призначаються з-поміж висококваліфікованих педагогічних або науково-педагогічних працівників Університету, які мають науковий ступінь і/або вчене звання.

Метою магістерської роботи є застосування набутих у процесі навчання й виробничих практик теоретичних знань і практичних навичок для самостійного розв'язання конкретної актуальної проблеми на підставі критичного аналізу та узагальнення існуючої інформації з обраної проблеми, проведення власних досліджень, використання сучасних технологій, виконання розробок та творення прикладних рекомендацій для розв'язання проблеми.

Основними завданнями виконання кваліфікаційної роботи магістра є:

- Закріплення та поглиблення знань та практичних умінь самостійного вирішення теоретичних й прикладних завдань галузі;
- Розвиток умінь студента самостійно систематизувати та аналізувати наукові джерела з теми, оволодіння методикою науково-прикладних досліджень, навичок узагальнень та логічного викладу матеріалу;
- Здатність самостійно вести науковий пошук з обраної теми;
- Уміння і вирішувати конкретні наукові завдання, спираючись на технологічні напрацювання у політичній науці.

В кваліфікаційній роботі магістра студент повинен:

- Показати якісний теоретичний рівень щодо комплексного аналізу обраної теми, здатність до критичного осмислення різних наукових й прикладних підходів щодо означеної проблеми;
- Обґрунтувати актуальність теми, відповідність її сучасному стану розвитку науки, практичним завданням галузі;
- Уміти критично аналізувати наукові дослідження, монографічні та періодичні видання з теми, узагальнювати матеріали щодо діяльності політичних інститутів й організацій, робити аналітичні висновки і пропозиції;
- Надати характеристику історії досліджуваної проблеми;
- Продемонструвати обізнаність щодо сучасних політичних технологій та вміння їх використовувати для вирішення поставлених наукових завдань;
- Показати уміння та навички в проведенні експерименту та прогностичного аналізу;
- Уміти узагальнювати результати, формулювати висновки та аргументації, обґрунтувати практичні рекомендації.

Загальними вимогами до кваліфікаційної роботи магістра є:

- Цільова спрямованість;
- Чітка побудова та логічна послідовність викладу матеріалу;
- Глибина дослідження і повнота висвітлення питань;
- Переконливість аргументацій;
- Стислість і точність формулювань;
- Конкретність викладу результатів роботи;
- Доказовість висновків і обґрунтованість рекомендацій;
- Грамотне оформлення.

При написанні кваліфікаційної роботи магістра здобувач повинен обов'язково посилатися на авторів і джерела, з яких у процесі дослідження було запозичено матеріали або окремі результати.

У тексті кваліфікаційної роботи магістра необхідно стисло, логічно та аргументовано викладати зміст і результати досліджень. Важливо уникати загальних слів та бездоказових тверджень.

Кваліфікаційна робота магістра повинна бути виконана *державною (українською) мовою*. До захисту кваліфікаційних робіт магістра допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану, пройшли і захистили всі види практик, передбачених навчальним планом, подали у встановлений термін кваліфікаційну роботу магістра, мають позитивний відгук наукового керівника та рецензію викладачів вищих навчальних закладів, співробітників науково-дослідних установ або підприємств, які спеціалізуються на вирішенні проблем,

споріднених з темою роботи (за профілем практичної спрямованості кваліфікаційної роботи магістра).

Магістерська робота характеризується всіма ознаками наукової праці. Науковий аспект магістерської роботи визначає її зміст й відрізняє магістерську роботу від звичайного реферату, у якому викладаються (з посиланнями на авторів) думки інших науковців. Без проведення наукового дослідження магістерська робота неможлива. Це, зокрема, означає, що магістерська робота повинна генерувати нову чи відносно нову інформацію.

Елементами *новизни* досліджень можуть вважатися:

- поглиблений аналіз та встановлення причинно-наслідкових зв'язків виникнення та розв'язання проблемної ситуації у царині прикладної політології;
- удосконалення понятійно-категоріального апарату у сфері прикладних досліджень політичної науки;
- розроблення пропозицій щодо тлумачення, поглибленого розуміння (або запровадження нових) термінів/понять;
- формування обґрунтованих пропозицій і шляхів розв'язання проблеми;
- розроблення пропозицій та рекомендацій щодо вирішення проблематики, якій присвячена магістерська робота;
- формування нових підходів, методів, методик відносно дослідження та використання політичних технологій;
- розроблення навчально-методичних матеріалів тощо.

2. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

2.1. Текст кваліфікаційної роботи магістра має містити:

- Титульний аркуш;
- Зміст;
- Перелік умовних позначень (при необхідності);
- Вступ;
- Основну частину;
- Загальні висновки;
- Список використаних джерел;
- Додатки (при необхідності).

2.2. Титульний аркуш кваліфікаційної роботи магістра

Титульний аркуш кваліфікаційної роботи магістра містить (*Додаток А*):

- найменування вищого навчального закладу, де виконана кваліфікаційна робота магістра;
- назва кваліфікаційної роботи магістра; індекс УДК;

- прізвище, ім'я, по батькові автора; група, курс, спеціальність;
- науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника;
- місто і рік.

2.3. Зміст

Зміст подають на початку наукової роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовок), зокрема вступу, висновків до розділів, загальних висновків, додатків, списку використаної літератури тощо.

2.4. Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за необхідності)

Якщо в науковій роботі вжита специфічна термінологія, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення і таке інше, то їх перелік може бути поданий у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом. Перелік треба друкувати двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять, наприклад, скорочення, справа – їх детальну розшифровку. Не варто створювати власних скорочень, якщо в цьому немає необхідності, а також вказувати ті скорочення, що не є визначальними для розкриття змісту кваліфікаційної роботи магістра.

2.5. Вступ

У вступі обґрунтовується актуальність обраної теми, дається характеристика сучасного стану досліджуваної проблеми, визначається мета кваліфікаційної роботи магістра й завдання, вказується предмет та об'єкт дослідження, визначаються методи дослідження, його теоретичне та практичне значення. У вступі варто вказати апробацію дослідження, структуру роботи та перелік ключових термінів.

Рекомендований обсяг вступу – 3,5–5 сторінок тексту.

Загальну характеристику кваліфікаційної роботи магістра у Вступі подають в рекомендованій нижче послідовності.

Актуальність теми дослідження: Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми (наукового завдання) стисло і конкретно обґрунтовують актуальність і доцільність роботи для розвитку політологічної системи знання. Визначення актуальності дослідження – це авторська праця студента, тому посилання на цитати не наводять. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Рекомендований обсяг – 1–1, 2 сторінки тексту.

Мета і завдання магістерської роботи формулюються задля їх подальшого вирішення протягом дослідження. Результати досягнення мети та

вирішення поставлених завдань відбиваються у висновках. Мета розкриває зміст тематики дослідження і має бути логічно взаємопов'язаною з темою кваліфікаційної роботи магістра. Між метою і кінцевим результатом дослідження має бути певний зв'язок. Поставленої мети обов'язково треба досягти. І неодмінно перевірити, чи чітко визначене досягнення мети у висновках.

Для досягнення поставленої мети дослідження студент визначає послідовне виконання відповідних *завдань*, як:

- Обґрунтування теоретичних засад дослідження;
- Аналіз історичних аспектів розвитку проблемного питання наукового дослідження;
- Обґрунтування системи заходів для подолання проблеми;
- Визначення подальших перспектив розвитку досліджуваного питання;
- Розробка методичних рекомендацій та пропозицій щодо використання результатів дослідження в практиці відповідних установ і організацій;

Завдання дослідження будуються у відповідній логічній послідовності відповідно до змісту кваліфікаційної роботи магістра. Рекомендована кількість завдань для кваліфікаційної роботи магістра – шість.

Об'єкт, предмет дослідження.

Об'єкт дослідження – це обране для вивчення процес або явище, яке створює проблемну ситуацію.

Предмет дослідження вужчий за об'єкт та міститься в його межах.

В межах наукового дослідження об'єкт і предмет співвідносяться між собою як загальне і часткове. Ключова увага студента під час проведення дослідження спрямовується на предмет, оскільки саме він визначає тему кваліфікаційної роботи магістра.

Гіпотеза дослідження – основне припущення щодо очікуваних результатів роботи. На початку дослідження може бути сформульовано як одну, так і декілька гіпотез. Формулюючи гіпотези дослідження, необхідно враховувати, що:

- гіпотезу слід формулювати як припущення;
- гіпотеза не має містити поняття, які теоретично або експериментально не можуть бути інтерпретовані;
- гіпотезу слід формулювати так, щоб можна було її перевірити, тобто дослідник повинен мати змогу розробити адекватні дослідницькі процедури.

Також слід враховувати, що залежно від типу дослідження, яке проводиться в кваліфікаційній роботі магістра (пошукове, аналітичне або експериментальне) можуть бути сформульовані різні за типом гіпотези (структурно-описова, функціонально-описова або пояснювальна).

Методи дослідження подаються у вигляді переліку з поясненням, яким чином вони були використані у процесі досягнення поставленої в роботі мети.

Метод теоретичного дослідження – це сукупність прийомів та операцій, за допомогою яких здійснюється та чи інша конкретна практична або теоретична діяльність. У кваліфікаційній роботі магістра необхідно детально розписати, де, на якому етапі наукового дослідження використовувався той чи інший науковий метод. Перераховувати методи потрібно не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів. Рекомендований обсяг – 0,5-1 сторінки тексту.

Наукова новизна – визначення рівня авторського наукового доробку стосовно досліджуваної проблеми. Для магістерської роботи рекомендовано такі рівні наукової новизни – «удосконалено», «уточнено», «дістало подальшого розвитку».

Теоретичне значення дослідження полягає у можливості його подальшого використання як теоретичної основи для комплексних наукових досліджень в означеній галузі.

Практичне значення одержаних результатів

У кваліфікаційній роботі магістра, що має теоретичне значення, треба подати відомості про можливість практичного використання результатів досліджень.

Апробація результатів кваліфікаційної роботи магістра

Вказується, на яких наукових конференціях оприлюднено результати досліджень, викладених у кваліфікаційній роботі магістра.

Структура роботи містить кількість розділів, підрозділів роботи, її загальний кількісний обсяг; кількість позицій списку використаних джерел, кількість додатків та обсяг сторінок, на яких вони вміщені.

Ключові терміни подаються в лапках через кому без подальшого визначення (не менше восьми).

2.6. Основна частина

Основна частина кваліфікаційної роботи магістра складається з розділів, котрі в свою чергу можуть містити підрозділи, пункти та підпункти. Кожний розділ варто починати з нової сторінки, де на початку може бути розміщена *передмова* до основного тексту з коротким описом обраного напрямку й обґрунтуванням застосованих методів досліджень та зазначенням ключових термінів. *Основна частина* роботи повинна мати чітку логічну структуру і, як правило, поділяється на 3 розділи. Кожний розділ починають з нової сторінки. *Перший розділ*, зазвичай, присвячується теоретико-методологічним аспектам досліджуваної теми. Обов'язковою складовою першого розділу є аналітичний огляд літератури, в якому студент окреслює основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою. Стисло, критично висвітлюючи роботи попередників, здобувач повинен назвати ті питання, що залишились

невирішеними і, отже, визначити своє місце у розв'язанні проблеми. Кожне анотоване джерело повинне містити посилання на відповідну позицію в списку використаних джерел (за зразком – [1], [5], [13] тощо.). Бажано закінчити цей розділ коротким резюме стосовно необхідності проведення досліджень у даній галузі. *Анотований огляд літератури* повинен містити аналіз не менше 20–30 джерел, представлених у списку літератури. *Другий розділ* присвячується аналізу стану об'єкту дослідження, *третій розділ* повинен містити рекомендації та пропозиції щодо вирішення проблемних аспектів та перспективи подальших досліджень. Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї, чітко визначеній автором.

Усі розділи повинні бути логічно пов'язані між собою. На початку кожного підрозділу студент зазначає конкретне завдання, яке потребує подальшого розгляду, вказує дослідників, чії праці стали основою для наукового аналізу.

У тексті роботи обов'язково має бути представлений аналіз різних позицій дослідників, визначені найбільш проблематичні дискусійні питання, зазначений авторський підхід до означеної проблеми.

При визначенні понятійного апарату дослідження бажано використовувати трактування термінів, представлене в енциклопедичних та довідкових виданнях. У кінці підрозділу зазначаються короткі *висновки* із досліджуваного теоретичного матеріалу.

У кінці кожного розділу формулюють *Висновки до розділу* зі стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає змогу вивільнити загальні висновки від другорядних подробиць. Висновки мають бути чіткі, змістовні, логічні, відповідати завданням, поставленим на початку розділу, нести наукову новизну чи особисту думку автора до вже відомого матеріалу як результату проведеного дослідження.

2.7. Висновки

Заключна частина роботи – висновки – це коротке резюме з усього змісту кваліфікаційної роботи магістра, де викладають найбільш важливі наукові та практичні результати, аргументуючи їх кількісними та якісними показниками, зазначають, наскільки підтвердилася висунута гіпотеза. Також формулюють рекомендації щодо наукового та практичного використання здобутих результатів. Вони починаються з визначення актуальності наукової задачі або проблеми, за вирішення якої студент претендує на отримання освітньо-кваліфікаційного рівня магістра.

Висновки мають інформувати про досягнення мети дослідження та виконання конкретних поставлених завдань. Вони повинні бути логічно структуровані, відповідати поставленим у Вступі завданням та мати відповідну до завдань нумерацію. Обсяг заключної частини – 3,5–5 сторінок

2.8. Список використаних джерел

У Списку використаних джерел (Додаток Б) слід розміщувати всі текстові та електронні джерела за алфавітом. Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної справи.

2.9. Додатки

За необхідності до додатків доцільно включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття наукової роботи: таблиці допоміжних цифрових даних, схеми чи ілюстрації допоміжного характеру. На всі таблиці, схеми чи нормативні документи, зазначені у Додатках, мають бути посилання на джерела: Цитовано за: [8, С.24]. Якщо схеми чи таблиці, представлені у Додатках, є авторськими, необхідно зазначити: [складено автором].

3. ПІДГОТОВКА ПРЕЗЕНТАЦІЇ ДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

3.1. Загальні вимоги до презентації

Створення презентації до захисту кваліфікаційної роботи магістра передбачає наочне та лаконічне подання ключових результатів дослідження. Підготовка презентації забезпечує реалізацію двох стратегічних завдань:

- створення стислого, проте змістовного конспекту доповіді для захисту кваліфікаційної роботи магістра;
- публічна демонстрація найважливіших результатів дослідження, на основі отриманих теоретико-методологічних та емпірично перевірених висновків.

Презентація виконується державною (українською) мовою. Рекомендоване програмне забезпечення для створення презентації до захисту кваліфікаційної роботи магістра - *Microsoft PowerPoint*.

3.2. Структура презентації

Структурно презентація орієнтовно повинна складати до 15 слайдів.

1 слайд – тема кваліфікаційної роботи магістра, ПІБ виконавця та наукового керівника.

2 слайд – зазначається актуальність теми дослідження.

3 слайд – мета, об'єкт, предмет та гіпотеза дослідження.

4 слайд – вказуються використані підходи та методи дослідження.

5 слайд – зазначається новизна.

З 6 по 11 слайди – зазначаються завдання та відповідні до них висновки, котрі були досягнуті у процесі дослідження (кількість слайдів може варіюватися в залежності від кількості поставлених дослідником завдань).

12 слайд – надається список використаних джерел (до 10 позицій, які є найбільш значущими для дослідження).

13 слайд – представляються результати апробації наукового дослідження (наукові статті, тези).

3.3. Вимоги до розробки презентації

Перед початком розробки презентації обов'язково необхідно враховувати тривалість доповіді, котра повинна бути в межах 10-15 хвилин. Не рекомендується заповнювати слайди суцільним текстом, бажано використовувати ключові слова та фрази. Крім того, уривки текстового матеріалу, котрі включають у себе проміжні або кінцеві результати дослідження, а також містять числові показники, бажано організувати у вигляді таблиць, графіків та діаграм. Допускається створення та використання фото та відеоматеріалів, якщо їх наявність підкріплює результати дослідження.

Матеріал, котрий викладається на слайдах презентації, повинен бути логічно структурований, грамотний та вичитаний. Доповідь магістра не повинна дублювати інформацію, зображену на слайдах, а лише пояснювати та доповнювати її. Використання різного роду ефектів та анімації не повинно заважати сприйняттю інформації, а навпаки посилювати її, надавати певні акценти. Презентації повинні оформлюватися з урахуванням брендбуку Університету, дотримуючись існуючих шаблонів. Контраст між текстом, фоном та графікою повинен забезпечувати читабельність тексту.

3.4. Оформлення тексту презентації

Текст презентації кваліфікаційної роботи магістра повинен подаватися лаконічно та структуровано. Шрифт повинен відповідати наступним вимогам:

- Times New Roman;
- 14-20 кегль (але не менше 10 кегля);
- інтервал півтора-два рядки (бажано).

Ключові слова на слайдах рекомендується виділяти напівжирним або курсивом. Також текст доцільно розбивати на короткі абзаци. У випадку зображення тексту у вигляді колонок, кількість знаків у колонці не повинна перевищувати 40-50 одиниць, що забезпечить легкість візуального сприйняття тексту.

3.5. Додаткові рекомендації по створенню та оформленню презентацій

1. Слайд варто поділяти на умовні зони.

2. Дотримуйтеся правила, що вільна зона слайда повинна не перевищувати 30%, а заповнена – 70%.

3. Використовуйте короткі текстові описи, а також долучайте більше таблиць, графіків, діаграм.

4. Обережно використовуйте ефекти анімації, не задіюйте їх у перебільшеній кількості.

5. Під час розміщення об'єктів в презентації варто дотримуватися єдиного стилю.

6. При створенні таблиць у презентації текст в них варто розміщувати центровано із зазначенням заголовків колонок; рекомендується виділення одного рядку (колонки) із найважливішими результатами.

7. При використанні діаграм рекомендується застосовувати контрастні кольори для різних графіків, а також обмежувати кількість графіків в межах однієї діаграми.

Презентація повинна бути підготовлена до дня попереднього захисту кваліфікаційних робіт магістра на кафедрі.

4. ЕТАПИ РОБОТИ НАД КВАЛІФІКАЦІЙНОЮ РОБОТОЮ МАГІСТРА

Весь процес роботи над дослідженням поділяється на три основні *етапи*:

- Підготовчий;
- Етап роботи над змістом;
- Заключний етап.

Підготовчий етап розпочинається з вибору теми кваліфікаційної роботи магістра, її осмислення та обґрунтування актуальності. Студенту надається право обрати тему кваліфікаційної роботи магістра, визначену кафедрою політології та соціології (*Додаток Д*), або запропонувати свою з обґрунтуванням доцільності її розробки. Вибір теми студент здійснює з науковим керівником, враховуючи особисті попередні напрацювання та зацікавленість певною проблемою. Підхід до вибору теми повинен бути творчим і охоплювати актуальну проблематику сьогодення, ґрунтуватися на раніше виконаних дослідженнях, які знайшли відображення в курсових роботах, рефератах та доповідях на наукових студентських конференціях.

Студент має право на самостійний вибір теми. Він повинен написати заяву на ім'я завідувача кафедри (*Додаток Е*), в якій обґрунтовує вибір теми, формулює назву, і вказує ПІБ наукового керівника роботи. Запропонована тема обов'язково обговорюється на засіданні кафедри політології і, за умови позитивного рішення, затверджується як тема кваліфікаційної роботи магістра. У випадку необхідності зміни чи уточнення теми кваліфікаційної роботи магістра, затвердженої наказом по ЗВО, студентом пишеться заява на ім'я декана Факультету суспільно-гуманітарних наук з відповідним погодженням

завідувача кафедри. Термін написання заяви – не пізніше, ніж за 2 місяці до захисту.

Схема написання та оформлення кваліфікаційної роботи магістра:

- Вибір теми та її обґрунтування;
- Підбір та вивчення літератури з теми;
- З'ясування об'єкта, предмета, мети та завдань дослідження;
- Складання плану роботи та узгодження його з керівником;
- Викладення тексту роботи відповідно до її структури;
- Формулювання висновків;
- Написання вступу та огляду використаних джерел;
- Літературне редагування.

В процесі виконання кваліфікаційної роботи магістра студент дотримується графіку консультацій, узгоджених з науковим керівником, затверджених завідувачем кафедри політології та соціології і викладених у завданнях на кваліфікаційну роботу магістра (*Додаток Ж*). Зброшурована кваліфікаційна робота магістра та її електронна версія подаються студентом завідувачу випускаючої кафедри, який приймає остаточне рішення щодо її допуску до захисту в Екзаменаційній комісії з захисту кваліфікаційних робіт магістра, про що робить відповідну позначку. Допуск студента до захисту кваліфікаційної роботи магістра здійснює кафедра політології та соціології за результатами попереднього захисту, засвідчуючи це у протоколі засідання кафедри. Терміни проведення попереднього захисту кваліфікаційних робіт магістра плануються не пізніше ніж за один місяць до захисту. Графік затверджується завідувачем випускової кафедри і оголошується студентам. Перед захистом кваліфікаційні роботи магістра проходять обов'язкову перевірку на плагіат. Роботи, виконані не самостійно, а також ті, що не пройшли перевірку або мають понад 25% неоригінального тексту, до захисту не допускаються. Після одержання допуску до захисту студент отримує на випускаючій кафедрі направлення на зовнішнє рецензування. Зовнішній рецензент ретельно ознайомлюється з кваліфікаційною роботою магістра та складає рецензію. Відгук наукового керівника та зовнішню рецензію студент подає разом зі зброшурованою кваліфікаційною роботою магістра.

5. НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО ВИКОНАННЯМ РОБОТИ

Для керівництва кваліфікаційною роботою магістра за студентом закріплюється науковий керівник. Керівниками кваліфікаційних робіт магістра призначаються професори та доценти кафедри політології та соціології Університету. У процесі підготовки кваліфікаційної роботи магістра студенти можуть консультуватися з викладачами інших кафедр ЗВО, вченими інших навчальних і науково-дослідних установ, провідними спеціалістами різних

галузей. При наявності офіційного консультанта, призначеного випускаючою кафедрою, титульний аркуш кваліфікаційної роботи магістра повинен містити дані про звання, місце роботи, посаду консультанта та його підпис.

Основні функції наукового керівника:

- Допомога студенту в остаточному виборі і формулюванні теми кваліфікаційної роботи магістра, розробці її концепції та структури;
- Поради щодо вибору літератури, спеціальних джерел, обробки та використанню матеріалів;
- Консультації щодо змісту кваліфікаційної роботи магістра;
- Контроль за своєчасним виконанням кваліфікаційної роботи магістра;
- Написання відгуку про кваліфікаційну роботу магістра.

6. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

6.1. Загальні вимоги

Кваліфікаційну роботу магістра друкують з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через 1,5 міжрядкових інтервали. Можна також використати папір форматів у межах від 203x288 до 210x297 мм і подати таблиці та ілюстрації на аркушах формату А3. Обсяг кваліфікаційної роботи магістра повинен становити 90–120 сторінок машинописного тексту (список використаних джерел та додатки до загальної нумерації не включаються.) Текст кваліфікаційної роботи магістра необхідно друкувати, залишаючи береги таких розмірів: лівий – не менше 20 мм, правий – не менше 10 мм, верхній – не менше 20 мм, нижній – не менше 20 мм. Шрифт друку (Times New Roman, 14 кегль) повинен бути чітким, стрічка – чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту кваліфікаційної роботи магістра повинна бути однаковою.

Текст основної частини кваліфікаційної роботи магістра поділяють на розділи та підрозділи (в ідеалі – 3 розділи (по 2 – 3 підрозділи) основного тексту. Заголовки структурних частин наукової роботи «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу без крапки наприкінці. У випадку, якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (тільки перша велика) з абзацного відступу. Відстань між заголовком (окрім заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 2 інтервалам.

Кожен новий розділ кваліфікаційної роботи магістра необхідно починати з нової сторінки, підрозділи подають у продовження загального тексту.

До загального обсягу кваліфікаційної роботи магістра не входять додатки, список використаних джерел, таблиці та рисунки. Але всі сторінки зазначених елементів роботи підлягають суцільній нумерації.

6.2. Нумерація

Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, а також малюнків, таблиць та формул подається арабськими цифрами. Першою сторінкою кваліфікаційної роботи магістра є *титульний аркуш*, який включають до загальної нумерації сторінок, але номер сторінки не проставляють. На наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

6.3. Ілюстрації

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) і таблиці, розмір яких не перевищує 0,3 формату А4, можливо подавати в кваліфікаційній роботі магістра безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Таблицю, малюнок або креслення, розміри якого більше формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у додатках з відповідними посиланнями на них по тексту. Схеми, креслення чи таблиці, які не є авторськими, мають містити посилання на відповідне джерело. Наприклад: Цитовано за [8, С. 24] Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують після номера ілюстрації. Якість ілюстрацій повинна забезпечувати їх чітке відтворення.

Наприклад:

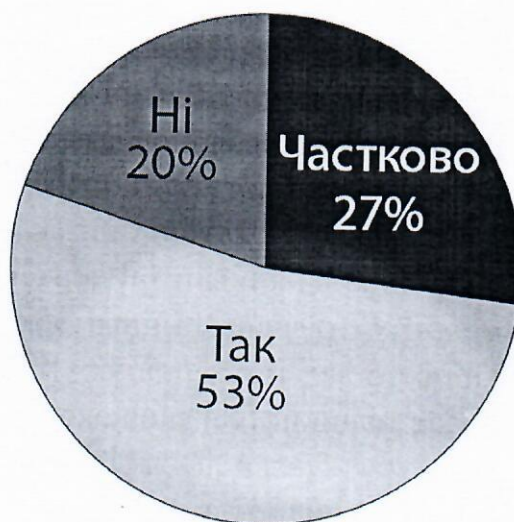

Рис. 2.1. Результати відповідей на питання «Чи задоволені Ви діяльністю Уряду?»

6.4. Посилання

При написанні кваліфікаційної роботи магістра студент повинен давати посилання на джерела, матеріали, окремі результати з яких наводяться в кваліфікаційній роботі магістра, або на ідеях і висновках яких розроблюються проблеми, задачі, питання, вивченню яких присвячена кваліфікаційна робота магістра. Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, на які дано посилання в кваліфікаційній роботі магістра. Посилання на джерела в тексті кваліфікаційної роботи магістра слід зазначати порядковим номером за переліком джерел, виділивши двома квадратними дужками, із позначенням сторінок, наприклад, «... у праці [8, С. 24]», (варто врахувати, що посилання має бути не більше, ніж на 2 сторінки).

У кваліфікаційній роботі магістра при зазначенні наукової дискусії з певного проблемного питання варто при цитуванні зазначати також авторів зазначених наукових позицій (напр.: «як зазначає науковець М.Іваненко...»). Цитати з одного джерела можуть послідовно розміщуватись не більше, ніж на 2-х сторінках.

6.5. Список використаних джерел

Список використаних джерел розміщується після висновків і містить бібліографічні описи використаних джерел. У списку використаних джерел спочатку зазначається законодавча та нормативна база дослідження (розміщення систематично-алфавітне), потім інші джерела у алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Електронні видання подаються у загальному алфавітному порядку з обов'язковою вказівкою автора та назви цитованої роботи. Відомості про джерела, які включені до списку, необхідно давати згідно з вимогами Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Зразки бібліографічного опису наведені у Додатку Б.

6.6. Додатки

Додатки оформлюють як продовження наукової роботи після тексту. Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. У правому верхньому кутку рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки. Ілюстрації, таблиці і формули, які розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: рис. Д. 1. 2 – другий рисунок першого розділу додатка Д); формула (А. 1) – перша формула додатка А.

7. ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

7.1 Підготовка студентів до захисту

До захисту студент готує стислу доповідь, в якій слід коротко викласти основні результати дослідження. Регламент доповіді – 15–20 хвилин (15 – виступ, 5 – відповіді на питання). На підкріплення доповіді розробляється презентація (до 15 слайдів із найважливішими рисунками та таблицями).

Відгук наукового керівника (*Додаток В*) кваліфікаційної роботи магістра пишеться у довільній формі з урахуванням:

- Актуальності теми;
- Наукового і практичного значення роботи;
- Ступеня самостійності у виконанні кваліфікаційної роботи магістра;
- Новизни та оригінальності використання літератури;
- Логічності;
- Аргументованості змісту;
- Відповідності професійній спрямованості випускника.

Науково-педагогічний працівник з науковим ступенем та/або вченим званням надає *рецензію* (*Додаток Г*) на кваліфікаційну роботу магістра, в якій висвітлює позитиви проведеної роботи, звертає увагу на оформлення та її можливі недоліки. Перед захистом доцільно ретельно прочитати зовнішню рецензію, особливу увагу звернути на висловлені рецензентом зауваження і підготувати аргументовані відповіді.

7.2. Процедура захисту

Захист кваліфікаційної роботи магістра відбувається на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії та регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка».

Процедура захисту включає:

- Доповідь студента про зміст роботи;
- Запитання до автора;
- Оголошення відгуку наукового керівника або його виступ (для кваліфікаційної роботи магістра й рецензента);
- Відповіді студента на запитання членів ЕК;
- Заключне слово студента;
- Рішення комісії про оцінку роботи.

Захист кваліфікаційної роботи магістра фіксується у *протоколі ЕК*.

У своїй доповіді студент висвітлює такі питання:

- Актуальність теми дослідження;
- Мету та завдання;

- Об'єкт, предмет, гіпотезу та новизну дослідження;
- Методи дослідження;
- Основні теоретичні положення та їх підтвердження в процесі експериментального дослідження.

Під час захисту кваліфікаційної роботи магістра студент зобов'язаний дати вичерпні відповіді на всі зауваження у відгуках та рецензіях, а також у виступах на захисті. Після виступу студента оголошується відгук наукового керівника і зовнішня рецензія. Потім студент має відповісти на запитання членів ЕК та присутніх. Після закінчення процедури захисту ЕК на закритому засіданні обговорює результати захисту кваліфікаційних робіт магістра, оцінює їх з урахуванням складання державних екзаменів і приймає рішення про присвоєння студенту відповідної кваліфікації. Результати захисту кваліфікаційної роботи магістра та складання державних екзаменів визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно» і «незадовільно». Рішення ЕК про оцінку результатів захисту кваліфікаційних робіт магістра, а також про видачу студентам дипломів (дипломів з відзнакою) голова ЕК оголошує студентам у день захисту (складання екзамену). Результати письмового випускного екзамену голова ЕК оголошує студентам після перевірки робіт, але не пізніше наступного дня. Університет на підставі рішення Екзаменаційної комісії присуджує особі, яка успішно виконала освітню програму на певному рівні вищої освіти, відповідний ступінь вищої освіти та присвоює відповідну кваліфікацію.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Титульний аркуш кваліфікаційної роботи магістра

**Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет суспільно-гуманітарних наук
Кафедра політології та соціології**

Допущено до захисту
Зав. кафедри
« » 20_р.

УДК

Кваліфікаційна робота магістра

НАЗВА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

спеціальності
освітнього рівня
освітня програма

**052 «Політологія»
другого (магістерського)
052.00.02 Політичні технології та
консультування**

прізвище, ім'я, по батькові
курс,
група, факультет
підпис

Науковий керівник
прізвище, ім'я, по батькові,
науковий ступінь, вчене звання
підпис

Київ 202_

**Приклади оформлення бібліографічного опису
списку використаних джерел**

Законодавчі та нормативні документи

Конституція України : станом на 1 верес. 2016 р. / Верховна Рада України. Харків : Право, 2016. 82 с.

Про затвердження Порядку забезпечення доступу вищих навчальних закладів і наукових установ, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних наукових баз даних : наказ М-ва освіти і науки України від 2 серп. 2017 р. № 1110. *Вища школа*. 2017. № 7. С. 106–107.

Про стандартизацію : Закон України від 11 лют. 2014 р. № 1315. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1315-18> (дата звернення: 02.11.2017).

Книги

Один автор:

Скидан О. В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с.

Два автори:

Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ, 2005. 308 с.

Три автори:

Скидан О. В., Ковальчук О. Д., Янчевський В. Л. Підприємництво у сільській місцевості : довідник. Житомир, 2013. 321 с.

Чотири та більше авторів:

Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А. Київ : Укראгпромпродуктивність, 2006. 106 с.

Окремий том багатотомного видання

Генетика і селекція в Україні на межі тисячоліть : у 4 т. / гол. ред. В. В. Моргун. Київ : Логос, 2001. Т. 2. 636 с.

Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.

Стаття з енциклопедичного видання

Енциклопедія історії України: у 10 т./ред. рада: В. М. Литвин (голова) та ін.; НАН історії України, Ін-т історії України. Київ: Наук. думка, 2005. Т 9. С. 36 – 37.

Колективний автор

Органічне виробництво і продовольча безпека : зб. матеріалів доп. учасн. III Міжнар. наук.-практ. конф. / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир : Полісся, 2015. 648 с.

Менеджмент у XXI сторіччі: методологія і практика : колективна монографія / Полтавський національний технічний ун-т ім. Ю. Кондратюка. Полтава : Сімон, 2015. 347 с.

Конференції

Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. Органічне виробництво і продовольча безпека : зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108.

Збірник

Україна – сузір'я культур : збірник. Київ : Новий друк, 2018. 244 с.

Дисертація

Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : дис. ... д-ра с.-г. наук : 03.00.16 / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир, 2011. 392 с.

Автореферат дисертації

Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра с.-г. наук : 03.00.16. Житомир, 2011. 40 с.

Статті із періодичного видання

Акмеологічні засади публічного управління / Є. І. Ходаківський та ін. Вісник ЖНАЕУ. 2017. № 1, т. 2. С. 45–58.

Клітна М. Р., Брижань І. А. Стан і розвиток органічного виробництва та ринку органічної продукції в Україні. Ефективна економіка. 2013. № 10. URL: <http://www.m.nauka.com.ua/?op=1&j=efektyvna-ekonomika&s=ua&z=2525> (дата звернення: 12.10.2022).

Dankevych Ye. M., Dankevych V. Ye., Chaikin O. V. Ukraine agricultural land market formation preconditions. Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis. 2017. Vol. 65, №. 1. P. 259–271.

Архівний документ

Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки//ЦДАВО України (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8 – 12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1– 3.

Діяльність історичної секції при ВУАН та зв'язаних з нею історичних установ академії в 1929 – 1930 рр. // Інститут рукопису Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського. Спр. 1686. 30 арк.

Електронні ресурси

Конституція України: Закон від 28.06.1996 №254к/96–ВР. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL:<http://zacon2.rada.gov.ua/laws/show> (дата звернення: 08.02.2022).

Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? Екологія життя : веб-сайт. URL: <http://www.eco-live.com.ua> (дата звернення: 12.10.2022).

Bermejo F., Reggi L., Tiribelli S., Zuckerman E. Coverage of COVID-19 and Political Partisanship – comparing across nations. Civic Media : website. URL: <https://civic.mit.edu/index.html%3Fp=2771.html> (дата звернення: 13.10.2022).

Fukuyama F. Bei China müssen wir „auf das Schlimmste gefasst sein“. Die Welt : website. URL: <https://www.welt.de/politik/ausland/plus223610412/Frankfurt-Fukuyama-Bei-China-muessen-wir-auf-das-Schlimmste-gefasst-sein.html?icid=search.product.onsitesearch> (дата звернення: 13.10.2022).

Відгук наукового керівника
на кваліфікаційну роботу магістра ПІБ студента
студента (-ки) групи ПІБ №
Факультету суспільно-гуманітарних наук
Київського університету імені Бориса Грінченка
Тема кваліфікаційної роботи магістра: «...»

Актуальність теми: _____

Наукове і практичне значення роботи: _____

Ступень самостійності у виконанні кваліфікаційної роботи магістра: _____

Новизна та оригінальність використання літератури _____

Зауваження та недоліки _____

Логічність _____

Аргументованість змісту _____

Відповідність професійній спрямованості випускника, загальний висновок керівника _____

Кваліфікаційна робота магістра переглянута та допущена до захисту
«_____» _____ 20__ р.

Науковий керівник:

(підпис)

ПІБ

РЕЦЕНЗІЯ
на кваліфікаційну роботу магістра
ПІБ студента
студента (-ки) групи ПЛБ №
Факультету суспільно-гуманітарних наук
Київського університету імені Бориса Грінченка
Тема кваліфікаційної роботи магістра: «.....»

Актуальність теми _____

Відповідність кваліфікаційної роботи визначеним меті та завданням _____

Характеристика виконання розділів роботи _____

Перелік позитивних сторін кваліфікаційної роботи магістра та її основні недоліки _____

Відгук про роботу в цілому _____

Рецензент:

(підпис)

ПІБ

Дата: « _____ » _____ 20__ р.

Орієнтовний перелік тем кваліфікаційних робіт магістра:

1. «Русский мир» як технологія введення війни
2. Аналітичні технології політичного консалтингу
3. Біженці з України: політичні аспекти
4. Бюрократія та бюрократизм в сучасній Україні
5. Війна як засіб антикризового менеджменту
6. Війна як прискорювач політичних трансформацій
7. Ідеологія в системі політичної свідомості: місце і роль
8. Інститут президентства у пост-радянських державах
9. Історія створення та основні проекти “Римського клубу”
10. Класократична модель української державності В’ячеслава Липинського
11. Концепції електоральної поведінки: політологічний аналіз
12. Концепція «колектократії» В. Винниченка
13. Краудсорсинг як політична технологія
14. Межі політики в суспільстві: порівняльний аналіз політологічних концепцій
15. Міжконфесійні відносини в політичному процесі
16. Міжнародний тероризм: історія і сучасність.
17. Міф як засіб політичного маніпулювання в процесі проведення виборів
18. Науково-теоретичні основи політичного прогнозування
19. Націократична концепція в українській політичній думці.
20. Невизнані держави на пострадянському просторі в системі сучасних міжнародних відносин
21. Невизнані державні утворення у контексті загроз міжнародній безпеці
22. Неформальні інститути як суб’єкти політики
23. Основні технологічні засоби російської пропаганди
24. Партійна система сучасної України: проблема типології
25. Перехід до демократії як напрямок трансформації авторитарних та тоталітарних режимів

26. Політична діяльність у структурі політичного процесу
27. Політична еліта України: сучасний погляд на проблему
28. Політична модернізація: суть, ознаки та тенденції
29. Політична пропаганда РФ: засади та засоби
30. Політична система України: пострадянський розвиток
31. Політичні експерти як воїни інформаційної війни
32. Політичні кризи в Україні: причини та шляхи розв'язання.
33. Популістська ідеологія та авторитаризм
34. Міграційний чинник в політичному житті країн: порівняльний аналіз.
35. Проблеми формування української політичної культури в умовах посттоталітарної трансформації суспільства.
36. Рашизм: основні теоретичні підходи
37. Роль політичної еліти в українському державотворенні
38. Роль регіональних еліт в суспільно-політичних процесах
39. Роль та значення модерних політичних ідеологій в сучасному суспільстві
40. Складові інформаційної війни РФ проти України
41. Специфіка формування політичної еліти в Україні
42. Сутність і особливості унітарного і федеративного державного територіального устрою: порівняльний аналіз.
43. Сутність і структура політичної влади та механізми її здійснення
44. Сутність та основні засади концепції української державності В. Липинського
45. Сучасні демографічні потоки: напрямки та тенденції
46. Сучасні західні концепції лідерства
47. Сучасні політичні технології: досвід російсько-української війни
48. Технології моделювання політичних трансформацій в Україні
49. Типологія політичних систем у сучасній західній політичній науці.
50. Форми державного правління: монархії і республіки (порівняльний аналіз)

Зразок написання заяви

**Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет суспільно-гуманітарних наук
Кафедра політології та соціології**

Завідувачу кафедри політології та соціології
Прізвище Ім'я по-батькові

Студента Прізвище Ім'я по-батькові
Курс, спеціальність, група

Заява

Прошу закріпити за мною тему кваліфікаційної роботи магістра *«Назва кваліфікаційної роботи магістра»*.

«_____» 202_ р.

Підпис

ДОДАТОК Ж

**Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет суспільно-гуманітарних наук
Кафедра політології та соціології**

*ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри політології та соціології
« _____ » 202_ року*

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА
СТУДЕНТУ**

Прізвище, ім'я, по батькові _____

1. Тема роботи _____
2. Керівник проєкту (роботи) _____
- затверджені наказом Університету від « _____ » 20 _____ р.
№ _____
2. Строк подання студентом роботи _____
3. Вихідні дані до роботи _____
4. Зміст роботи (перелік питань, які потрібно розробити) _____
5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання Видав	Завдання Прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи магістра	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка

Здобувач (прізвище та ініціали) (підпис)

Керівник проекту (роботи) (прізвище та ініціали) (підпис)

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 052 «Політологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2021/03/19/052%20Politologiya_mahistr_16_04_21.docx (дата звернення: 12.10.2022).
2. Освітньо-професійна програма 052.00.02 «Політичні технології та консультування» другого (магістерського) рівня вищої освіти. URL: https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vstupnikam/iff/2022/052_OP_politologiya_mah.pdf (дата звернення: 14.10.2022).
3. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. URL: https://snau.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/02/Methods_2019-Final.pdf.
4. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Чинний від 2007-07-01]. Київ: Держспоживстандарт України, 2007. 47 с.
5. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.
6. Про вищу освіту: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 13.09.2022).
7. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації Наказ МОН України—від 12.01.2017 р. № 40. / Офіційний вісник України. 2017 р. № 20. ст. 576. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17> (дата звернення: 13.09.2022).
8. Положення про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка. URL: <https://fzfv.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/ilid/ogolosenia/6kyki.pdf> (дата звернення: 13.09.2022).
9. Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Київському університеті імені Бориса Грінченка. URL: https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nmc.kmn/stvorennya_ekz_kom_58.pdf (дата звернення: 13.09.2022).
10. Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Київського університету імені Бориса Грінченка. URL: https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_2/nakaz_898_26.12.2019.pdf (дата звернення: 13.09.2022).